

Økonomiministeren (Nyboe Andersen): Jeg vil gerne sige til hr. Grünbaum, at jeg er ked af, at tabelmaterialet i den økonomiske oversigt ikke er så udførligt, som det tidligere har været. Det skyldes ikke noget ønske om at reducere materialet, tværtimod, men det skyldes, at den arbejdsplan, der var lagt i det økonomiske sekretariat, blev væltet ved den valutauro, der kom for 3 uger siden, som lagde meget stærkt beslag på ledende medarbejdere, så andres kræfter måtte sættes ind på at gøre teksten færdig, og så gik det ud over færdiggørelsen af tabelmaterialet, som man i øvrigt var i gang med at omlægge.

Hr. Grünbaum spurgte, hvad det var for en tilfredsstillende udvikling eller balance, der var nået i den indre økonomi, og her vil jeg da gerne henvise til, hvad jeg sagde i eftermiddags i min redegørelse, at når vi i de senere måneder har haft en stærkere fremgang i eksporten, end vi havde sidste vinter, ja, så hænger det netop sammen med forholdet i den indre økonomi, at presset på arbejdsmarkedet er lettet, og at de bestræbelser, der er i gang for at overføre arbejdskraft og omstille produktionen inden for industrien fra hjemmemarked til eksport, er ved at bære frugt. Med andre ord: omsvinget fra hjemmemarkedproduktion til eksportproduktion er i gang; det er en tilpasning, som er nødvendig, og det er tilfredsstillende, at den er kommet i gang.

Jeg nævnte også et andet balancepunkt, vi er på vej henimod, nemlig en balance, hvor den offentlige efterspørgsel ikke stiger stærkere end produktionen. Det er også en meget væsentlig balance at nå for at opnå en forbedring på det område, hvor vi — det må erkendes — endnu er et godt stykke vej fra balancen, nemlig i de udenlandske betalinger.

Hr. Grünbaum var inde på, at den lavere opsparing, der måtte konstateres i 1970, vist ikke skyldtes kildeskattesystemet, altså opkrævningsformen; men at den skyldtes stigningen i skatteniveauet fra nytår 1970. Nu kan det jo være svært at sammenligne stigninger i skatteniveau ved forskellige lejligheder og sammenligne dem i procenter af forbruget, men med det forbehold, der altid må ligge i, at to situationer aldrig helt er ens, vil jeg dog sige, at den stigning, der fandt sted i skatterne ved nytår 1970, i

procent af forbruget på det tidspunkt ikke var meget større end den stigning, der skete i 1967 ved momsens indførelse. Hvis man ser, hvad der står i økonomisk årsoversigt 1968 om forholdene i 1967; så står der, at den samlede stigning i skatter og afgifter blev ca. 7 pct. af det private forbrug, og de 5 af disse 7 pct. skyldes momsen. Ser vi på forholdene i 1970, så var der et privat forbrug omkring nytår 1970 på omkring 69 milliarder kr. på årsbasis, og personskatterne steg med 7 milliarder kr. efter de oplysninger, der er i den sidste oversigt. Der blev foretaget forhøjelser af sociale ydelser og børnetilskud, og i betragtning af det må man, mener jeg, sige, at den belastning af forbruget, som disse 7 milliarder kr. i forhold til de 69 milliarder kr. alt i alt udgjorde, ikke var væsentlig højere end den, man havde oplevet 2½ år forinden.

Men der var uægtelig den forskel, at i 1967 skete der ikke tilsvarende ændringer i opsparingen, som der skete i 1970. Jeg tror, det kan hænge sammen med, at det, man forhøjede i 1970, ensidigt var indkomstskatten. Det viste sig jo, at ved den momsforhøjelse, der kom midt på året 1970, reagerede forbruget faktisk. Min konklusion af disse overvejelser er faktisk den, at en finanspolitisk stramning nok gennemføres med størst sikkerhed for, at den får en forbrugsvirkning, hvis man fortrinsvis benytter de indirekte afgifter fremfor at benytte en højere indkomstskat med det niveau, som indkomstskatten er kommet op på.

Hr. Grünbaum brugte nogle meget drastiske ord om stagnationen i økonomien og kvælertaget om erhvervslivet. Det er bemærkninger, som både hr. Jens Foged og hr. Niels Helveg Petersen har knyttet kommentarer til, og jeg skal blot sige, at situationen er jo den, at vi i de sidste halvandet år faktisk ikke har haft nogen nævneværdig vækst i udbuddet af arbejdskraft i det danske samfund, og det er vel klart, at det må påvirke mulighederne for produktionsstigning. Hvad det såkaldte kvælertag angår, ja, så er det allerede sagt, at erhvervslivets investeringer ligger på et meget højt niveau, de ligger en 40-50 pct. højere end for 3 år siden, og landbrugets investeringer er i stigning. Det er forhold, der ikke i mindste måde berettiger til et udtryk af den art.

I øvrigt synes jeg, det var rart at høre,